№1 (19)
Січень-лютий 1997 р.
Реєстраційне свідоцтво ТР № 145
Газета заснована у квітні 1994 року

Дзвони Лемківщини

ЧАСОПИС КРАЙОВОГО ТОВАРИСТВА «ЛЕМКІВЩИНА» В УКРАЇНІ

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ, ДОРОГІ КРАЯНИ!

Сердечно вітаємо усіх лемків із світлим Празником Різдва Христового, Новим роком і Богоявленням Господнім.

Нехай Цар Небесний зішле на вас своє благословення, дасть щастя і здоров'я, мир і любов, достаток і злагоду.

Веселих свят!!!

Різдвяні вінчування

Поздоровляю вас
з тим новонародженим Царем,
який народився в місті Вифлеємі.
Три царі йому поклін віддали,
Ангели на небесах
прекрасну пісню співали:
«Слава во вишніх Богу,
а на землі — мир».
Бажаю вам веселих і щасливих Свят
Рождества Христового,
Щасливого Нового Року.

***

Вінчую, вінчую
на щестя, на здоровля,
на той Божий Новий рік.
Жеби-ся родили бички-телички,
як в лісі ялички.
Жеби сте мали тилько діточок,
як в небі зірочок.
Жеби-сте били здрави-весели,
як в небі Ангели.
Христос ся рождає!

«Слава во вишніх Богу,
а на землі — мир».
Бажаю вам веселих і щасливих Свят
Рождества Христового,
Щасливого Нового Року.
Христос рождається!

**(Записав Дмитро Шиманчик,
1922 р. нар., с.Климківка
Горлицького повіту).**

як в небі зірочок.
Жеби-сте били здрави-весели,
як в небі Ангели.
Христос ся рождає!

**(Записав Ігор Дуда,
1940 р. нар. с.Ганчова
Горлицького повіту).**

*Вітаємо «Лемківську студенку»
із званням «народної»!*

Борислав — місто нафтовиків, чи не найкраще сподобалось лемкам-українцям, які змушені були переселятися у ті далекі трудні 1945-1947 роки із своїх прадідівських земель.

Бойки-бориславці як могли прийняли лемків до себе, на свою землю, зрозумівши трагедію переселенців. Отож жартували згодом, що Борислав є столицею лемків, бо їх тут, як цвіту, оселилося з різних далекогірських земель.

ЗАСЛУЖЕНІ СЛАВА Й ВИЗНАННЯ

І от живуть, працюють бойки і лемки, не забувають і примножують свою самобутню культуру (говірку, звичаї, різьбярство, малярство, вишивку), яку вміли зберігати ще там, на рідних землях.

Минає п'ять років від часу, коли бориславці зібралися біля церкви і рішили організувати свій лемківський хор. Назвали його «Лемківська студенка». Першим диригентом стала Н.Фінкіна, яка не була лемкинею, проте глибоко опрацювала лемківський фольклор.

І закипіла робота: репетиції, перші виступи, гостинні виступи на різних урочистих датах. На святі-кермеші вперше виступала майстерність, довершеність програми та окремих номерів хору. Зростав і кількісний склад колективу.

До свого п'ятилітнього ювілею, який минає у березні цього року, капела «Лемківська студенка» на чолі з диригентом о.Сальвою, приготувала сповнену великої любові й натхнення, концертну програму-звіт, на здобуття звання «народної хорової». Господарі міста та провід його культури, запросили членів журі в особі заступника начальника обласного управління культури Б.Рибака, директора обласного центру народної творчості — Р.Березу, методиста центру Ю.Гуреша, членів правління Львівського товариства «Лемківщина» — народну артистку України М.Байко, поета В.Хомика та педагога І.Сенька, які після виконаної програми були одностайними в присудженні колективу «Лемківська студенка» звання народної хорової капели.

З чим ми вас щиро вітаємо!

**Марія Байко,
народна артистка України**

ХРОНІКА НОВИН

2 січня. Засідання правлінь обласного і міського Товариств «Лемківщина». Обговорювалися питання підготовки до Різдв'яних Свят та Йорданської забави в Палаці культури «Текстильник». Поновлення складу «Вертепу».

***

4 січня. Координаційна Рада при обласній державній адміністрації з питань державної політики в сфері національностей та міграції населення. На засіданні були присутні голови Товариств «Лемківщина», «Надсяння», «Холмщина» і «Любачівщина». Вирішили підготувати Звернення до Верховної Ради і Кабінету Міністрів України «Про надання статусу депортованих з Польщі громадянам України та їх нащадкам».

***

13 січня. Засідання редакційної колегії газети «Дзвони Лемківщини». Присутні О.Венгринович, П.Сорока, І.Дуда, П.Трач, В.Ступінський. Погодилися не змінювати періодичності виходу газети — один раз у два місяці і тираж — 1.000 примірників. Обговорено проблеми, що стосуються набору і верстки. Першочергово подавати матеріали з районів та інших областей.

***

13 січня. Засідання правлінь обласного і міського Товариства «Лемківщина». Ухвалили провести звітні збори міського Товариства 9 лютого ц.р. Обговорили проблеми заборгованості за оренду приміщення і телефон. Організація «Лемківського Йордану». Засідання вів Олександр Венгринович.

***

19 січня. Традиційний «Лемківський Йордан» у Палаці культури «Текстильник». На забаву зібралися до 300 лемків-тернополян. Серед гостей — делегації з міст Монастириська (в складі якої О.Анатолій Дуда) і Копичинців, двоє молодих дівчат з Австралії. Газдами забави було подружжя Любомир і Галина Блащаки.

***

4 лютого. Засідання Координаційної Ради по підготовці відзначення 50-річчя операції «Вісла». Вирішили 11 травня ц.р. в приміщенні обласної філармонії провести науково-практичну конференцію.

***

9 лютого. Звітно-виборні збори міського Товариства «Лемківщина» в актовому залі Обласного тресту зеленого господарства. Прослухали звіти голови і членів правління, про проведену роботу, бухгалтера — про фінансову діяльність. За просьбою Андрія Лісняка його увільнено від виконання обов'язків голови. Головою міського Товариства обрано Сергія Барну, працівника Тернопільського центру соціальних служб для молоді. Переглянуто персональний склад правління. Заступниками голови залишилися Ярослава Бережнюк та Ігор Дуда.

***

16 лютого. Засідання новообраного правління міського Товариства «Лемківщина» в складі 11 членів. Обговорювалися питання консолідації демократичних сил напередодні виборів, підготовки експозиції музею, перереєстрації членів Товариства, оплати членських внесків. Засідання вів Сергій Барна.

***

17 лютого. Засідання правління обласного Товариства «Лемківщина». Присутні: О.Венгринович, І.Вовчак, І.Дуда, М.Дзюжинська. Запрошені голова міського Товариства С.Барна і бухгалтер Л.Бурдякова. Ухвалили провести звітні збори 22 лютого ц.р. Обговорено питання, які будуть внесені до порядку денного зборів.

НЕВГАСНА ЗОРЯ ВОКАЛЬНОГО ОЛІМПУ

Голос великого українського співака Модеста Менцинського, його дужий, розкішної краси героїчний тенор прозвучав над просторами Європи на зламі двох останніх століть. І, незважаючи на те, що світ уже слухав і був зачарований мистецтвом співу Соломії Крушельницької, Олександра Мишуги, Івана Алчевського, італійців Енріко Карузо, Маттіа Баттістіні, Тітта Руффо, нова оперна зірка з співучої України яскравим світлом засяяла на європейському оперному небосхилі і впевнено зайняла чільне місце в сузір'ї великих імен.

Скована кайданами вікового рабства, поневолена, пошматована, але невмируща і нескорена, українська земля щедро нагородила Модеста Менцинського не тільки голосом, а й неабияким акторським талантом, великим завзяттям та наполегливістю в досягненні поставленої мети, прагненням до знань, вселила в його душу безмежну любов до народної пісні, гордість за її красу і багатство. Та хіба можна було її не любити, не леліяти, коли пісня для кожного українця все: і поезія, і історія. А співають в Україні всі і всюди, вдома і на роботі, в будні і свята, вдень і місячними солов'їними вечорами, в унісон багатоголосому хору птахів. Тож в голосі Модеста Менцинського, як в дзеркалі, відбилася співучість і музикальність нашого народу, його одвічне прагнення до краси і довершеності.

Модест Менцинський народився 29 квітня 1875 року в селі Новосілки Перемишльского повіту (нині Великі Новосілки Мостиського району Львівської області) в сім'ї священика. Родовід і прізвище Менцинських походять від назви старовинного лемківського села Мацина Велика. Предки Модеста писалися колись Мацинські. І лише пізніше, коли польські урядовці в документах почали називати це село на свій лад — Менціною, змінили й прізвище Мацинські на Менцінскі (за українським правописом — Менцинський). Батько Модеста переїхав до Новосілок 1873 року, а пізніше (1888) його перевели на парафію в село Хідновичі того ж повіту; там і зростав Модест Менцинський.

Отець Омелян Менцинський був освіченою, культурною людиною, великим патріотом України, для якого твори Тараса Шевченка і Маркіяна Шашкевича були настільними книгами. В такому ж дусі він виховував і своїх чотирьох дітей, в тому числі Модеста. Саме від батька та матері, ще маленьким, Модест пізнав чарівність народної пісні, думи та казки, збагнув вражаючу силу впливу Шевченкового слова, з яким у тій чи іншій формі не розлучатиметься до кінця своїх днів.

Отець Менцинський, як і багато інших священиків Галичини, хоч не бідував, але не мав великих достатків, проте з усіх сил прагнув дати своїм дітям хоч таку-сяку освіту. Тож відвіз свого сина до Дрогобицької гімназії. Після шести років навчання він переходить до Самбірської гімназії, яку закінчує в 1896 році. Уже в цей час він був активним учасником учнівського хору і аматорських гуртків. Після закінчення гімназії батько й мати бачили його священиком, який несе народові слово правди з церковного амвону. І восени цього ж 1896 року Модест Менцинський стає студентом теології Львівської духовної семінарії, бере участь у великому студентському хорі. Деякий час він навіть диригував цим хором, що вельми підносило його у власних очах, а співаючи в церковному хорі, набув навиків регента.

Вже на першому курсі семінарії молодий співак полонив своїх товаришів і чисельних слухачів чистим, могутнім голосом, артистичним хистом. На Менцинського звернули увагу й професори Львівської консерваторії. Один з них, Вольфсталь, після прослуховування сказав: «Голосовий матеріал пречудовий, може мати великі перспективи, але треба вчитися. Якщо ви згодні, будете прийняті до консерваторії поза всяким конкурсом...»

Так Модест Менцинський став студентом Львівської консерваторії і був зарахований до класу професора Валерія Висоцького, який дав світові прекрасних співаків, таких як Соломія Крушельницька, Олександр Мишуга, Адам Дідур, Юзеф Манн, Яніна Королевич-Вайдова.

Навчання у професора Висоцького проходило успішно. Голос Менцинського від уроку до уроку міцнів, вирівнювався, розширявся його діапазон, і юнак досить швидко випередив своїх однокурсників. Завдяки цьому він віддав перевагу не богословію, а театру і співу.

1899 року, по закінченні третього курсу Духовної семінарії Модест Менцинський вирішив їхати до Німеччини, щоб продовжити навчання вокалу і стати професіональним співаком. Професор Юліус Штокгаузен привітно зустрів хлопця з України, уважно прослухав його і переконавшись, що має справу з обдарованим, перспективним юнаком,

1901 року при переповненому залі. Виступ Менцинського, як писали газети, пройшов вдало, про ще свідчили гучні оплески після кожної арії, а також величезне захоплення слухачів, які уважно стежили за всіма порухами молодого артиста. Критики відзначили м'яке шляхетне звучання голосу співака в середньому регістрі, силу та металеву дзвінкість — у горішньому. Вони одностайно підкреслювали чітке фразування і дикцію, правдивість і переконливість образу. Відзначили своєрідні тембрально-динамічні якості голосу.

Чутки про успіхи Модеста Менцинського в Німеччині долинули до Львова. 3-го січня 1903 року він вперше виступає у ролі Лоенгріна в однойменній опері Вагнера. І так само як у Франкфурті справив незабутнє враження на слухачів і критиків, які поставили його «у ряд найвизначніших вагнерівських співаків».

Він отримує запрошення від директора Королівської опери Швеції. Вистава пройшла блискуче. Глядачі шаленіли від захоплення. Бурхливі оплески перетворювалися в нескінченні овації. З ним укладають контракт до 1910 року. В цей час він знаходить тут свою незрадливу любов. 1905 року одружується з красунею — шведкою Кларі Деги, яка стає йому люблячою дружиною і матір'ю двох синів.

Завойовуючи лаври на європейській сцені, Модест Менцинський ніколи не забував про рідну, знедолену Україну. Він був патріотом з великої букви. В його репертуарі нараховувалось десятки авторських пісень, співак часто включав їх до програм своїх концертів під час гастролей по країнах Європи. Свої робочі кабінети він завжди оздоблював в українському стилі. Там висів великий портрет Тараса Шевченка в обрамленні чудово вишитого рушника, поряд портрети Івана Франка, Маркіяна Шашкевича.

Модест Менцинський займався також педагогічною діяльністю. Серед багатьох його учнів найбільше прославився як вокальний педагог майбутній професор Стокгольмської вищої музичної школи Арне Суннегорд.

Життя Модеста Менцинського обірвалося 11 грудня 1935 року. На його похорон зійшовся увесь Стокгольм. Було багато вінків, чимало

На фото: 18 грудня 1996р. св. Миколай привітав дітей лемківських родин у Тернополі.

навчання вокалу і стати професіональним співаком. Професор Юліус Штокгаузен привітно зустрів хлопця з України, уважно прослухав його і переконавшись, що має справу з обдарованим, перспективним юнаком, на другий день розпочав заняття. Згодом допомагав йому й матеріально. Влаштував йому платні концерти, завдяки яким Менцинський швидко здобув популярність.

У лютому 1901 року його запрошують взяти участь у концерті пам'яті Бетховена у Страсбурзі. А потім він співає в квінтеті з опери Р.Вагнера «Мейстерзінгери», виконує соло в «Реквіємі», виступає в головній ролі опери Ф.Флотова «Марта». Німецька преса дуже схвально оцінює його спів, відзначаючи красу тембру і силу голосу, чудову вокальну школу. Успіхи молодого співака з перших виступів привернули увагу дирекції Франфуртської опери. Такого голосу (героїчний тенор) в театрі вони ще не чули. Дебют відбувся 18 вересня вищої музичної школи Арне Суннегорд.

Життя Модеста Менцинського обірвалося 11 грудня 1935 року. На його похорон зійшовся увесь Стокгольм. Було багато вінків, чимало прощальних промов. У пресі багатьох країн з'явилися некрологи. Газети наголошували, що зі смертю Модеста Менцинського світ втратив неповторного митця, могутній талант якого осяяв оперний небосхил упродовж трьох десятиліть.

Поховано Модеста Менцинського на Стокгольмському католицькому цвинтарі. Але душа його завжди серед рідних просторів вільної, незалежної України. Наш моральний обов'язок — знати про великого сина України.

За Михайлом Головащенком
подав Анатолій Ядловський
(м.Івано-Франківськ).

СПОГАД ПРО ЗЕМЛЮ РІДНУ

Трагічно склалась доля українців, які із споконвіків населяли Лемківщину, Надсяння, Холмщину і Підляшшя. Жили мирно, обробляли батьківську землю, виховували дітей, шанували свою віру, звичаї і традиції. Поряд з тим, віками терпіли жорстокий гніт чужоземних зайд — польських, австрійських, німецьких і московських. Населення ополячували, онімечували, русифікували, плюндрували землю, нівечили культуру, забороняли рідну мову, віру... Але пригнічений народ не втратив свої самобутності, чинив опір зайдам, віками мріяв про те, щоб об'єднатись з усім українським народом. Однак не так сталося. Їх мрії були перекреслені, коли комуністична влада, не рахуючись з думкою українського народу, вирішила передати ці землі (о так, нізащо!) Польщі, а українське населення переселити на територію Української РСР. Це було жорстоко і бездушно.

Насильне виселення українців з рідних країв проходило в умовах тотального терору. Банди польських шовіністів палили оселі, грабували, вбивали мирне населення — дітей, жінок, людей похилого віку. Землю, за визволення якої від німецьких фашистів, полягло десятки тисяч українців, які воювали в рядах Червоної армії, навіть не пробували захистити уряди Москви і Варшави. У товарняках переселенців гнали на Схід, розривали родини і села, розпорошували по різних областях. Українці залишали віками набуте майно, рясно скроплену потом і кров'ю землю, могили батьків і дідів, січових стрільців та вояків УПА, які у ці трагічні роки захищали землю від сваволі завойовників.

Тисячі вихідців з Лемківщини, Надсяння і Холмщини оселились на Бережанщині, переважно в Бережанах, селах Підвисоке, Гутисько, Літятин, Куропатники. Тут показали себе як працьовиті, добрі господарі, а ще як талановиті майстри. В районі і далеко за межами України відомі наші різьбярі, вишивальниці, писанкарі.

Лемки-патріоти ніколи не забували рідної землі, виховують нині в такому дусі своїх дітей і внуків. Адже цей край зробив вагомий внесок у розвиток української культури. В княжому Перемишлі у 989 році — за ціле століття до хрещення України-Руси — був заснований перший на українській землі єпископат. В українському Холмі народився Президент УНР Михайло Грушевський. Цю землю прославили Михайло Вербицький — автор музики до Державного Гімну «Ще не вмерла Україна», маляр Никифор Дровняк, поет Богдан Ігор Антонич.

Сповнені великої любові до батьківської землі та з нагоди 50-річчя депортації, їх нащадки вирішили спорудити у Бережанах Пам'ятний знак. Це починання очолило районне товариство «Лемківщина». Її підтримали вихідці з Надсяння і Холмщини, місцеві жителі. Спільно вносили добровільні пожертвування, працювали на майдані. Допомагали окремі організації, підприємці. Більше року люди не знали спокою...

І ось настав довгожданий урочистий день освячення Пам'ятного знака 27 жовтня 1996 року. У церкві св.Тройці відбулась Служба Божа і Панахида, а відтак — урочистості проходили на майдані біля Пам'ятного знака.

Сотні бережанців, людей із навколишніх сіл зібрались тут. Приїхали гості із Львова, Тернополя, Івано-Франківська, Монастириська.

Внук лемка Богдан Тихий ще влітку привіз від церкви села Жегестів на Лемківщині (де проживав його дід) жменьку землі і дві ялички. Перед освяченням пам'ятника разом з своїми синами Богданчиком і Тарасиком всипав землю з Лемківщини в ямочки і посадив ялички. Поєдналася навіки і освятилася лемківська та бережанська земля.

Пам'ятний знак освятили священики греко-католицької та автокефальної православної церков.

Присутніх привітали: голова районного товариства «Лемківщина» Ольга Трач, священики Анатолій Дуда та Омелян Легета, голова райдержадміністрації Іван Синишин, заступник голови міської Ради Журовський, голови обласних організацій «Лемківщини» Олександр Венгринович з Тернополя та Степан Криницький з Івано-Франківська, науковець Іван Красовський та мистець Дмитро Солинко із Львова, член комітету по спорудженню пам'ятного знака Марія Гарап'юк. Вони відзначили, що Пам'ятний знак буде служити патріотичному вихованню покоління, буде єднати людей, сприятиме відродженню духовності.

Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять батьків і дідів, жертв сталінського терору, запалили свічки, які потім горіли цілу ніч.

Для учасників свята «Лемківщина» підготовила вечір-спогад ведуча Тетяна Тремба з Надсяння. Учасники художньої самодіяльності Стефанія Сорока, Ярослава Кузимчак сторінка за сторінкою розкривали багату історію рідної землі. Іван Скальский згадав, як він, разом з односельцями, забирали і везли із собою дзвін, що встановлений в церкві св. Тройці в Бережанах і до сьогодні скликає парафіян на Службу Божу.

А молоді учасники художньої самодіяльності С.Мазурак, Ю.Васенко з своєю групою, Петрусь Дмитруца — всі нащадки лемків, подарували присутнім приємні хвилини відпочинку.

Всі присутні виконали урочисту лемківську пісню «Гори наши Карпати». Пам'ятний знак у Бережанах споруджено за проектом краєзнавця Богдана Тихого. Монумент витесав з каменя народний умілець Михайло Мамчур. Наступного року завершаться роботи по впорядкуванню території. Тут будуть рости ялиця із Бескидів, верба з-над Сяну і всеукраїнська червона калина.

Омелян Грабовський.

Перший на Тернопіллі етнографічний лемківський музей

На фото: отці А.Дуда і П.Савицький

З листопада 1996 року в присутності сотень жителів м.Монастириська та навколишніх сіл, гостей з сусідніх районів та Тернополя урочисто відкрила свої двері перша в області музейна збірка пам'яток

Про можливість здійснення задуманого, ентузіазм переконливо доводив набутий досвід організації лемківського хору «Яворина», котрий сьогодні міцно утвердився на ниві культури в районі та області. Він став широко відомим і за межам України. Не раз під керівництвом художнього керівника Василя Барана він з належним успіхом виступав на відомому фольклорно-етнографічному фестивалі «Ватра» у Ждині (Польща). Нині цей мистецький колектив з гордістю носить почесне звання «народний».

Та повернемося до започаткованої розмови. Нелегкий і довгий шлях стелився організаторам музею. Десятки стежок протоптали вони до осель сивоволосих переселенців, їх дітей і внуків, сотні кілометрів накрутили спідометри, торуючи дорогу в села, де проживають лемківські сім'ї. Їх шляхи-путівці не раз перехрещувалися з порогами лемківських осель на Івано-Франківщині, у Львові. І скрізь, де б не ступала нога ентузіастів, їх завжди стрічали добрим словом, щедро вітала доброзичливість, розуміння вартості задуму, посильна допомога в пошуках і збиранні

Тут же на мітингу прозвучали щирі слова подяки голові районної державної адміністрації Павлу Дроню за сприяння в організації музею, начальнику районної електромережі Степану Дякову за безкоштовне надання приміщення для цієї установи, Марії Микитин, Стефанії і Теодору Гуреям, Ірині Квасняк та іншим, котрі власноруч відремонтували кімнати, виготовили із власних матеріалів стелажі для експонатів, надали їм музейного еталону.

І ось настала днина урочистого відкриття музею «Лемківщина». Післяполудневої години 3 листопада 1996 року біля музею зібралися сотні мешканців райцентру, навколишніх сіл, гості з сусідніх районів та Тернополя.

Урочисту відправу, посвячення музейного приміщення та експонатів провели декан Петро Савицький та отець Анатолій Дуда. Вони і звернулися до багатолюдного гурту з щирими промовами.

У промові, виголошеній з нагоди відкриття музею, голова районного товариства «Лемківщина» Михайло Тиханський акцентував увагу на завданнях закладу, вихованні молоді в традиціях поваги до старших, до чесної праці — джерела розквіту рідної Батьківщини; достатку кожної

На фото: виступає О.Ференц. На другому плані М.Тиханський, М.Бурдяк, М.Громосяк, о.А.Дуда, Й. Милянич

Сильне враження справили на них предмети побуту, домашнього вжитку, культові речі, література, документи.

Щоб детально ознайомитися з експозицією музею, з його безцінними експонатами, потрібен час. А їх тут сотні і кожен — то ціла історія. Тому працюватиме музей у святкові і вихідні дні.

Хто ж ці люди, котрі зберегли і

м.Монастириська та навколишніх сіл, гостей з сусідніх районів та Тернополя урочисто відкрила свої двері перша в області музейна збірка пам'яток матеріальної культури Лемківщини.

Думка про створення музею матеріальної культури і побуту лемків, котрі після переселення з Польщі осіли на території Монастирищини, міцно заполонила отця Анатолія ДУДУ. Таку ж мрію впродовж декількох років виношував перший голова районного Товариства «Лемківщина» Михайло Громосяк. Не менше прагнув матеріалізувати задум і нинішній керівник «Лемківщини» Михайло Тиханський. Кожний з них усвідомлював не тільки величезний обсяг роботи, який належить здійснити, але й твердо вірив, що, зберігши для історії, для нащадків пам'ятки культури лемків широкий колорит національного одягу, речі домашнього вжитку, виготовлені умілою рукою майстра — будівничого, котрим і понині славиться цей гірський народ, велика честь для кожного, хто береться за цю відповідну справу.

Ініціативу сотень жителів

РОЗМАЇТТЯ

Пожертви на газету

«Дзвони Лемківщини»

М.Габоряк (м.Чортків) — 2 грн.

Лемківське товариство у Києві (голова С.А. Зиньо) — 33 грн.

Марія Щетина (м. Копичинці) — 20 грн.

Щиро дякуємо нашим жертводавцям і зичимо їм у Новому році здійснення всіх мрій та задумів. Нехай Господь Бог благословить всіх вас!

ЗАВДАННЯ

1. Голова Крайової Управи ООЛ — 16, 2, 1, 6, 15, 7.
2. Член Президії Управи ООЛ — 5, 3, 8, 12, 16, 18.
3. Село в Польщі, де проходить Лемківська «Ватра» — 9, 16, 11, 13, 15.
4. Поет і маляр, який народився в с.Красна — 10, 2, 14, 13, 7, 8.17
5. Справжне прізвище Ваня Гунянки — 3, 11, 14, 6, 8, 26, 20, 7, 11, 19.
6. Група спеціалістів, яка розв'язує питання про розподіл місць і вручення нагород на конкурсах — 9, 22, 10, 23.
7. Завершальне положення в шаховій партії — 24, 18, 21.
8. Людина, яка відступила від догм пануючої церкви — 25, 10, 17, 21, 11, 7.

З лемківського гумору

Посміймеся кусцьок

Ново вибрани війт

— Як же вам иде урядуваня, куме?

— Кусцьок юж ліпше: гнски по раз перши при підписуванню не здушив.ем ся.

По што кричати

Сруль и Пинкас ідут до Гамерики. Нагло шифа зачинат ся топити, а Сруль зо страху окропні почав кричати.

— Пошто кричиш? — звідуєся Пинкас.

— Шифа ся топит! — кричит Сруль.

— Но, то што з того? Хибаль то твоя шифа — одповідат спокійні Пинкас.

Йой, тоти хлопи

— Таки ви хлопи, же лем любите обіцювати бабам вшитко, але о дотриманю слова жаден з вас не мислит. Кпетеся, же аж смерт би-сте за нас понесли, а потим жаден навет оженитися не хце.

Витлумачився

— Мошку, Мошку! — нарікат єго жена.

— Поштом-ся видала за тебе? З тебе галкан, лінюх... не заслугуєш на то, жебим била твойом женом!...

— Як то не заслугую? Я заслугую дашто ліпшого

Я заслугую на ліпшу жену!...

На селі

Осифова: Но ставай іши раз, пружняку!

Осиф: Йой, кед-лем барз змодуваний!

Осифова: Прецінь-лес през цілу ніч спав, як забитий, ти ленюху еден.

Осиф: Но так, спав лем... але ся мі снило, жем порубав два сяги дров през тот час.

Не накрутили

П'яний стає перед аптеком, де виставлено

— Видите, як мя нещесця преслідує? Акурат мусів лем на вас натрафити, што м'я добри знате.

Не буде мав на другий раз охоти

Хлоп, котрий мав планну бабу хотів ся єй позбити и скочив до глубокої води, жеби ся втопити. Баба виділа, як скочив до води и виратувала го.

На другий ден спотикат єй кума и зьвідуєся:

— Но, порадилисте си з хлопом?

— Чом би ні! Спралам го так, же на другий раз одийде му охота одберати си житя.

Тіж му припекло

— Чого глядаш по земли?

— П'ятьох корон.

— Бійся Бога, стратив лес?

— Ні, але мі барз треба, то може даде найду.

Што ж она винна?

— Чулам, кумо, же видаєте дівку за Осафата. Не жаль вам давати єй за такого старого дзяда?

— Што ж я тому винна, же ся такий трафив? Ганця юж в таких роках, же не може си переберати.

Скутки пиятики

В єднім домі зібралися дост дуже люди и еден хвалив господаря, же през ціле житя нич не пив и дочекався гардого віку, бо має юж 85 років.

— То ищи не такий гардий вік — одрюк господар. — Мій брат дожив юж 96 років, а одколи лем го запам'ятав, то ищи не било дня, жеби ся не опив, як беля.

Найважливіша причина

Перед шпитальом

Двох мудрагелів Юрко и Климко стали си перед шпитальом и провадят таку бесіду:

— Куме, а што то за дім?

— А то шпиталь.

— А што там роблят в тим шпитали?

— Там лем сами вчени люде, сами дохтори.

— А што они там роблят?

— Знате, куме, як даякий чловек барз хорий, то го ту привозят, ту гмерат, а потім го крают...

— Бійся Бога, куме!

— Почкайте, на тім ищи не конец. Крают бідного трупа и винимают з него вшитко... а навет серце.

— А то нашто?

— А то за то, видите, жеби ся довідати, до котрой громади небіщик належав и жеби громада заплатила да єго кошти лічиня.

В школі

Научитель: Што отримаш, як три рази підеш до комори, а за каждим разом возьмеш по дві ябка?

Школяр (без намислу): Кий.

В суді

Судія: На дармо ся викручуєш: крадіж твоя доведена, бо тя зрадила жена. Ци хоц направду обіцюєш?

Оскаржений: Обіцюю, же юш николи жадній бабі ани слова не писну о своїх справах.

Розвід

Каська и Михал жили в згоді юж близко 20 років, але же не мали діти, постановили ся розвести.

Идут отже до єгомосьця и просят о розвід. Єгомосьць накричав на них и тлумачив їм, же розводу не може дати, але то нич не помогло. За якиси час приходят другий и третій раз,

шахові партії — 24, 18, 21.

8. Людина, яка відступила від догм пануючої церкви — 25, 10, 17, 21, 11, 7.

9. Взірець, за яким виготовляють однорідні вироби — 27, 18, 28, 6, 8, 13,

10. Хижа риба — 29, 2, 7, 18.

11. Колюча тварина — 30, 9, 18, 7.

Криптограма

Розгадавши значення ключевих слів, ви зможете прочитати вислів д-ра Миколи Мушинки з Пряшева.

жем порубав два сяги дров през тот час.

Не накрутили

П'яний стає перед аптеком, де виставлено било кілька градусів зимна.

— Што? Аж п'ят стопнів зимна? Таж мі є тепло! Мусіли певно поциганити або забили накрутити термометер.

Як нещесьця, то нещесьця

— Добра душо! Дай нещасливому каліці.

— А то што? Недавно билисте сліпим, тепер зас кулявши, а заран може будете немовним?

одколи лєм го запам'ятав, то ищи не било дня, жеби ся не опив, як беля.

Найважливіша причина

Син прилітує по няня до корчми и гварит:

— Няню, подте домів, бо мама барз хвори!

— Зараз, лем доп'ю.

— Подте зараз, бо Васьо впав до пивниці и барз ся потовк и не може вийти.

— Най почкат, аж приду.

— А на тій барилці, што няньо прислали з палюнком домів, пукнув обруч и палюнка тече.

— Чом єс мі, драбе, одразу о тім не повів? Потме зараз, бо стала би ся найвекша шкода.

розвести.

Идут отже до єгомосьця и просят о розвід. Єгомосьць накричав на них и тлумачив їм, же розводу не може дати, але то нич не помогло. За якиси час приходят другий и третій раз, знов просят о розвід. Єгомосьць казав їм втовди, а втовди зо сьвідками прийти до церкви.

На назначений час пришли обоє, а з нима пів села, цекавого, як тот розвід виглядат.

	15	25	10	2			14	11	13	,	
24	8	15	24	8	3	18	13	18	6	17	9
11	21	20	16	8	6	17	24	7	23	3	14
20	7	8	30	5	10	2	1	11	,	24	8
9	2	14	7	18	12	18	21	11	,	20	8
	15	25	6	17	24	■	7	8	—	23	
	13	17	7	10	■	11	3	11	21	11	
24	2	16	2	27	17	22	.	15	10	2	14
11	13	,	18	6	17	26	17	24	17	13	23
13	17	1	17	10	17	27	7	8	16	9	18
25	28	2	21	11	29	11	10	11	24	2	7
	10	18	30	13			26	17	24	•	

Склав С.Шевчик з м. Долина

На світлині: виступає славна львівська «Лемковина» Знімок Бенча.

«Дзвони Лемківщини» — часопис крайового Товариства «Лемківщина» в Україні

Наша адреса: м. Тернопіль, бульвар Т. Шевченка, 21. Телефон 2-42-44.
Замовлення №420 Тираж 1000
Обсяг 1 друк. арк. Друк офсетний.
Орендне підприємство видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», м. Тернопіль, вул. Живова, 11

Редактор Петро СОРОКА
Редакційна колегія:
заступник редактора Ігор ДУДА, відповідальний секретар Парасковія ТРАЧ, Михайло БЕНЧ, Ярослава БЕРЕЖНЮК, Марія БУРДЯК (Чортків), Олександр ВЕНГРИНОВИЧ, Стефанія ПАНЦЬО, Володимир СТУПІНСЬКИЙ, Ілля ЧУЛИК (Львів), Анатолій ЯДЛОВСЬКИЙ (Івано-Франківськ).

Висловлені авторами думки можуть не співпадати з позицією редакційної колегії.

www.lemko.org
2010.07.23 14:36:43
+03'00'